

सहयोगी कायम होस्

भाषा काग्रेसले नेतृत्व हस्तान्तरण गरेको छ । नेपाली काग्रेसको १४औं महाधिवेशनका सन्दर्भमा आयोजित जिल्ला अधिवेशनले देउकुमार थेबेको नेतृत्वमा समिति गठन गर्दै नयाँ नेतृत्व स्थापित गरेको हो । अधिवेशनका क्रममा भएको निर्वाचन प्रक्रिया संसदीय निर्वाचनकै भल्को दिने गरी सबैलाई चासोको विषय ब्लेको देखियो । हुन पनि निर्वाचनलाई प्रजातन्त्रको सौन्दर्य नै भनिन्दै, त्यसैले काग्रेसको निर्वाचनले सबैको ध्यान तानेको हुनसक्छ । स्वस्थ प्रतिष्पर्धा र आन्तरिक तथा गोप्य मतदानले मात्रै जनअपेक्षा र आकांक्षा पूरा गर्न सक्छ । निरक्षुशता, एकाकी निर्णय र बाध्यकारी जनमत प्रजातन्त्रको शत्रु नै हो । त्यसउसले पनि नेपाली काग्रेस जस्तो सबैमन्दा जेठो र गैरवशाली पार्टीले प्रजातान्त्रिक संस्कार, सूख्य र मान्यताको प्रतिनिधित्व गर्नुपर्दै । भाषा काग्रेसले त्यही विशेषतालाई अडिगकार गर्दै बडादेखि जिल्ला तहसम्मको समिति गठन गर्न्यो त्यो पनि प्रजातान्त्रिक संस्कार अनुरूप ।

सविधानले नै विधिको शासनलाई आत्मसात गरेको छ । विधि दलको हुन्दै र विधि देशको शासन सञ्चालन गर्नका लागि पनि निर्माण गरिएको हुन्दै । त्यही विधिलाई टेक्रे भएको नेतृत्व छलौट प्रक्रियामा समेल सभापतिका अर्का प्रत्याशी राम क्षेत्रले सम्मानजनक उपस्थिति देखाए । अति भद्र, शान्त र सौम्य व्यक्तित्वको परिचय बनाएका क्षेत्रले मतगणना समाप्त हुँदा आफ्ना प्रतिष्पर्धी तथा विजेता थेवेलाई बधाई ज्ञापन गरेर प्रजातान्त्रिक संस्कारो उदाहरण प्रस्तुत गरे । निर्वाचनका क्रममा एक-अकालाई 'बैरी' ठाउँ र परिणामपछि जनमतलाई स्वीकार गर्दै हार्दिकता प्रकट गर्नु प्रजातन्त्रको सुन्दर पक्ष हो, जुन भाषाको काग्रेस निर्वाचनमा प्रकट भएको छ । जितसुकै प्रतिष्पर्धा र विरोधाभास अभिव्यक्ति र उपस्थिति देखिए पनि अबको यात्रा सहमति सहकार्य र सहयोगको हुनुपर्दै जसको संकेत पनि देखिएको छ ।

प्रजातान्त्रिक पार्टीले प्रजातन्त्रको मर्म अनुसार व्यवहार गर्नुपर्दै । सविधानले मात्र बोलेर अथवा नेताको मुख्यमा भुप्लायाएर कूलै पनि दल प्रजातान्त्रिक हुन सक्दैन । निरक्षुशताको अन्त्य भएको सात दशक नायिसकेको छ । त्यसैले सहमतिका नाममा हुक्मी शासन अबको चेतनाको बाधक हो । सायद त्यही कारण यतिथेर जुनसुकै संघ-संस्थाहस्मा तीव्र प्रतिष्पर्धा हुने गरेको छ नेतृत्वका लागि । जहाँ प्रतिष्पर्धा हुन्दै त्यहाँ विचार, सिद्धान्त र निष्ठा पनि प्रकट हुन्दै । त्यसकै आधारमा अब्बल देखिने र निर्वाचित हुने परिपाटी नै प्रजातन्त्र हो र त्यसको विशिष्टता कै पनि कुपिठ हुन्दैन्दैन । पार्टी भनेकै समाज र देशको सेवा गर्ने उद्देश्यले स्थापित संगठन भन्ने बुझिन्ने भएकाले सबै संघ-संस्था र दलका नेता र नेतृत्व त्यही आदर्श र निष्ठा अनुरूप निर्वाचित हुनुपर्दै । यसका लागि सन्दर्भ मतदाताहरु पनि सचेत र जागरूक हुन जस्ती छ ।

डा. निर्मला पाण्डे

अरुलाई दुःख या कष्ट पुचाएर मात्र आफ्नूर्हा सुख या सन्तुष्टि मिल्दै भने भ्रामक धारण हिसाको स्वरूप हो । महिला हिसाकुरुद्को १६ दिने अधियान २५ नोभेम्बरबाट शुरू भएको छ । सन् १९९३ मा संयुक्त राष्ट्र महासभाले जारी गरेको यो अधियान नेपालमा पीछे सन् १९९७ अर्थात् वि.सं. २०५४ देखि वर्तीन राष्ट्रिय रूपमा मनाउँदै आइएको छ । यो अधियानलाई पर्वको रूपमा मात्रै लिएर महिला

हिसाको अन्त्य हुने होइन ।

महिला भएकै कारण हिसा भोग्न बाध्य महिला

तथा बालिकाको सवेदनालाई छलाउ गर्दै

अधियानबाट होइन मानसिक रूपमा हिसाजन्य

कियाकालिएको अन्त्य होसे भने स्पृष्ट गराउनु र

चेतना जागृत गर्न भक्तिभावातु यसको मर्म हो ।

पिछाइएका समाजमा मात्र होइन सम्पन्न परिवारमा

समेत परम्परात मूल्य-मान्यतालाई त्याम नसकेर

नजानिटो तरिकाले महिलामाझि मोनोजानिक असर

पुरायाउने काम हुँचन्, त्यो पनि हिसाको, टर्वरको

एउटा स्वरूप हो । त्यसैले हिसा गरिबीको काणाबाट

मात्र नभएर मानसिकताबाट रूपान्तरण हुनुपर्छ ।

मानसिक सोचको परिवर्तन आदरभावले मात्र

परिवर्तन हुन्न, जुन सहज र मानवीय स्वभाव हो ।

महिला स्वभावलाई आदरको छाँचो

धरको व्यवहारमै महिला भनेको कमजोर प्राणी

होइन, उनको स्वभाव द्यालु र सरल हुँच । उनको

स्वभावलाई आदर गर्ने संस्कारको विकास जस्ती

हुँचन् । महिलालाई तर्क गर्ने भने शान्त बस्तु

अनि अंगुष्ठाको मक्कोरी होइन । त्यस त अधिकम

निर्धार्याहो । बाहिरिको अस्त्रकालीन व्यक्तिसंग तर्क गर्ने र

जबाक दिएर जिल्ले स्वभाव नहुनु, भित्रैदेवी अब्बल

प्रकट हुने कमजोरीलाई पाचाइदुनु हो । आदिकम

शक्तिलाई कूने शारीरिक शक्ति र तर्कको शक्तिले

परायज गर्ने स्वभाव ।

जीवनको एकताहाई समय बा-आमाको काखमा

बिताएर आएकी श्रीमानिले नयाँ धर-परिवार र

परिवेशमा सहनशील रस र बस्तु

जारी गर्ने र असर गराउनु र

जबाक दिएर जिल्ले स्वभाव गराउनु र

जबाक द

